

Forberedelse til ansøgning Kavlifondet

Nærværende dokument er forberende beskrivelse af Orkester Norden. En «selvransagelse» som skal munde ud i en formel ansøgning om støtte fra det Norske Kavlifondet.

Spørgsmålene som besvares er standardspørgsmål som Kavlifondet beder alle ansøgere om at besvare til grundlag for yderligere dialog frem mod en egentlig ansøgning.

Dokumentet vedlægges ansøgningen til Aalborg Kommune som bilag, da det giver et tilbundsgående billede af Orkester Norden og dets mission.

Michael Pilgaard
General Manager

Navn på projekt

ORKESTER NORDEN 2014

Kort beskrivelse av projektet

Orkester Norden er helt basalt et nordisk talentudviklingsprojekt.

70-80 unge, studerende i alderen 15-25 år fra musikkonservatorier, højskoler og universiteter fra Danmark, Sverige, Norge, Finland, Island, Estland, Letland og Litauen, mødes hver sommer til tre ugers kursus, koncerter og turné.

Orkester Norden havde sin begyndelse i 1993 i Stockholm med Esa-Pekka Salonen som daværende kunstnerisk leder. Kurset blev administreret af Svenske Rikskoncerter og havde hjemme her i 15 år. I 2008 fik Orkester Norden base i Kristiansand i Norge, som følge af et ønske om 5-årige værtsperioder, der skal gå på skift mellem de nordiske lande.

Således er Orkester Norden netop nu i proces med overflytning og etablering i Aalborg, Danmark for perioden 2014-2018.

Orkester Norden er i sin nu 21-årige historie blevet dirigeret af nogle af de mest prominente dirigenter i Norden og Europa, det har turneret i stor udstrækning i de Nordiske Lande, i Europa og i Asien, og niveauet er i top på europæisk niveau. Projektet i 2014 er således det første år i Danmark, men også en del af en lang, udbrudt række af kulturmøder blandt den nordiske elite af klassiske musikstuderende.

Formålet med Orkester Norden er, at give unge klassiske musikstuderende en mulighed for at mødes i og omkring klassisk symfonisk musik i et symfoniorkester af fuld størrelse – en mulighed, de færreste ellers har. Dertil kommer den enkelte musikstuderendes mulighed for at måle sig op mod, lade sig inspirere af og selv inspirere andre unge på ypperste eliteniveau. Orkester Norden er på en gang talentudvikling, kulturmøde og kompetenceudvidelse.

Såvel repertoire som dirigent, solister og instruktører har primært rod i den nordiske musikkultur med det formål at styrke den samlede nordiske musikkulturforståelse.

Orkester Norden er et nordisk kulturmøde.

Finnes det tilsvarende projekter andre steder?

Orkester Norden udskiller sig fra lignede projekter ved at være et fælles nordisk projekt. Organisationen bag, bidragsyderne og deltagerne selv er forankret i hele Norden. Udover at være et talentudviklingsprojekt af fremtidens musikere, er det samtidig et møde i og omkring nordisk, symfonisk musikkultur. Her mødes nordiske og baltiske unge på tværs af landegrænser.

Projektets målgruppe?

Projektets primære målgruppe er unge, nordiske og baltiske udøvere af symfonisk musik i alderen 15-25 år. Langt størsteparten er studerende på lange videregående uddannelser – musikkonservatorier, musikhøjskoler og universiteter.

Projektets deltagere udvælges gennem audition på baggrund af deres faglige kvalifikationer og det er således de bedste talenter, som udgør Orkester Norden.

Orkester Norden virker på den baggrund primært som rollemodeller for hele vækstlaget i den symfoniske musik og sekundært hele det nordiske, symfoniske musikmiljø; I Orkester Nordens mission ligger et udtalt ønske om at have en aktiv rolle i afkodning og videregivelse af nordisk, symfonisk musikkultur til fremtidens professionelle musikere. Orkester Norden spiller således en betydelig rolle for begge målgrupper i forhold til opdragelse i den nordiske musikkultur.

Fremdriftsplan

Der projekteres med et kursus i 2014 af 3 ugers varighed og som udgangspunkt er perioden 21.7.-7.8.

Den første uge er berammet til den indledende indstudering af selve den store koncert samt kammermusik, masterclasses og workshops. Denne uge afluttes med flere kammerkoncerter i hele regionen. Den første uge er ledet af instruktørerne og en indstuderingsdirigent.

Den anden uge ankommer dirigenten, som tager rigtig fat på selve koncertprogrammet.

Dette bliver nu den primære aktivitet, men enkelte kammermusikkoncerter og workshops vil også findes i denne uge.

Som afslutning på disse første to uger afholdes den første store koncert i Musikkens Hus i Aalborg.

Herefter drager Orkester Norden på turné, hvor produktet vises frem og frugterne af to ugers hårdt arbejde høstes. Der er flere muligheder, og der tænkes bl.a. på en rent dansk turné dette første år i en dansk værtsperiode. En turné omfattende de store, etablerede koncerthuse i Danmark.

En aktuel invitation til at deltage i Young Euro Classic Berlin i et spændende crossover projekt frister meget og overvejes seriøst som en udvidelse af turneen.

Kursets indhold og endelige periode afhænger af flere faktorer som dirigent, solist, koncertsteder og i sidste ende naturligvis det økonomiske råderum.

Forventeligt annonceres kurset 2014 primo december 2013 og audition og udvælgelse af deltagere vil således være gennemført 1.4.2014

Sideløbende med rekrutteringen planlægges kursets indhold og aktiviteter i detaljer og 1.5.2014 forventes alle overordnede rammer at være på plads.

Projekt budsjett / totalbudsjett og beløb Kavlifondet søkes om. (Budsjett må vedlægges)

Det vedlagte budget dækker overflytning fra Kristiansand til Aalborg samt det aktuelle kursus i 2014. Budgettets størrelse forventes at stige de efterfølgende år for at kunne realisere fremtidsvisionerne for Orkester Norden.

Til førstkommende projektperiode 2014 søges Kavlifondet om 300.000 kr.

Det vil være af helt ubeskrivelig gavn at kunne lave aftale med de ønskede dirigenter og solister på topniveau for de kommende år, hvorfor Kavlifondet anmodes om at overveje et flerårigt bidrag.

Andre finansieringskilder?

Orkester Norden er finansieret af såvel offentlige som private bidragsydere. Nordisk Ministerråd samt Det Obelske familiefond giver projektet et værdifuldt fundament, idet de støtter med mere end 50% af det samlede budget. Herudover bidrager Aalborg Kommune, region Nordjylland, Lions Club Norden samt parterne bag Orkester Norden ganske betydeligt.

Det er et ønske, at Orkester Norden både skal være og fremstå som et stort fællesnordisk projekt, og derfor er det af stor betydning, at finansieringen sker gennem flere og nordiske bidragsydere.

Andre samarbeidspartnere og ressourcer?

Som led i overflytningen fra Kristiansand til Aalborg og en nu rodfæstet plan om at skifte lokation hvert femte år, oprettedes i 2013 et overordnet organ for Orkester Norden.

Foreningen Orkester Norden (FON), som har det formelle ejerskab, skal sikre en lagring af erfaringer og en kontinuerlig linje i udviklingen i fremtiden. I en samarbejdsaftale mellem FON og værtsbyen beskrives rammerne for hver værtsperiode.

FON består af:

- Nordisk Konservatorieråd (ANMA)
- Musik & Ungdom, Danmark
- Musikk og Ungdom, Norge
- De unges orkesterforbund, Norge
- Lions Club Norden

FON ledes af Toke Halskov Kristensen, som også er leder af Musik & Ungdom, Danmark

Bag Orkester Nordens danske værtskab står et joint venture bestående af:

- Aalborg Kommune
- Det Jyske Musikkonservatorium
- Aalborg Symfoniorkester
- Musikkens Hus

Til sikring af et højt ambitionsniveau og en balance mellem visioner og de reelle forhold er der for perioden i Danmark nedsat et Artistic Advisory Board bestående

af vægtige kapaciteter i Nordens symfoniske musikmiljø. Dette råd skal ligeledes afspejle en nordisk forankring og består indtil nu af:

- Per Erik Veng, Danmark. Tidligere CEO Danmarks Radios Symfoniorkester – nu kulturambassadør ved den danske ambassade i Berlin.
- Mats Engström, Sverige. Tidligere musiker – nu programchef ved Stockholms Philharmoniske Orkester
- Helene Hiilivirta, Finland. General Manager Tampere Philharmonic
- Peter Herrestal, Norge. Professor Norges Musikhøgskole samt visiting professor Royal college of music, London

Herudover suppleres boardet evt. med et islandsk medlem.

Orkester Norden er desuden i dialog med University College Nordjylland om samarbejde omkring bl.a. hjemmeside, brochurer, dokumentation og videoaudition som erhvervs-case til brug i undervisningen. Et projekt i projektet som bilateral værdiskabelse fra en gruppe unge til en anden.

Orkester Norden samarbejder med KiN (Kulturskoler i Nordjylland) om aktiviteter, som skal give regionens vækstlag af unge udøvere af symfonisk musik mulighed for at opleve og møde projektets deltagere.

Desuden samarbejdes med Vendsyssel Festival – en lokal festival for klassisk musik – om kammerkoncerter i regionen i kursusperioden.

Hvorfor bør projektet støttes?

I den digitale tidsalder forandrer verden sig hurtigt. Tilbuddene er mange og tempoet højt. Vi vælger til og fra med et klik, og det er næsten blevet naturstridigt at fordybe sig og investere den tid, der skal til, for at mestre et krævende håndværk.

Det er hårdt slid at øve time efter time, uge efter uge, år efter år foran spejlet og ens egen selvkritik. Det er i mødet og sammenspillet med andre, at synergien og den søde musik opstår.

Orkester Norden har som mission at vise fremtidens unge, hvad det kan blive til, hvis man investerer det, som kræves, for at opnå de færdigheder, som frembringer de skønne toner.

Orkester Norden er en unik mulighed for ligesindede nordiske og baltiske unge at mødes om musikken på allerhøjeste niveau. Her får de mulighed for at lære af hinanden, for at inspirere hinanden og for at opdage, at de er en del af en fælles nordisk kultur.

Dermed er de samtidig med til at bevare samme kultur.

Den symfoniske musik er et følsomt og sårbart system, som ikke klarer sig på markedsvilkår i en elektronisk verden, og derfor må supporteres. Både økonomisk og i en ildsjælsdrevet formidling fra generation til generation.

Hva kan projektet bidrage med?

Projektet kan bidrage med, at der til stadighed skabes nye, fantastiske instrumentalister, som siden vælger en karriere som professionel musiker.

Gennem et på samme tid udfordrende og inspirerende møde i og omkring den symfoniske musik skabes oplevelser, som de unge talenter husker og refererer til resten af deres liv.

Samtidig er Orkester Norden - når og hvor det samles og optræder - et synligt bevis på, hvad de mange timers hård træning kan blive til.

Orkester Norden har stor betydning for den enkelte deltager, men også i høj grad for hele det store vækstlag af kommende talenter. Det er som et U21-landshold i fodbold. De bedste af fremtidens talenter; det er dem, de andre ser op til. Dem, der viser vejen.

Orkester Norden er en enestående mulighed for at samles med andre talentfulde unge, for at danne et eget, stort symfoniorkester, for at skabe et højkvalitetes output som ellers kun kan opnås i de svært tilgængelige professionelle symfoniorkestre.

Orkester Norden er «the missing link» mellem sidste led i vækstlaget og den etablerede professionelle symfoniske verden. På den måde er Orkester Norden stærkt medvirkende til at skabe **flow i fødekæden**.

Orkester Norden er også en god mulighed for at give vor fælles nordiske musikkultur videre til kommende generationer. Sibelius, Grieg, Nielsen er ikke mere en selvfølge i de professionelle symfoniorkestre. Den nordiske, symfoniske musik er fantastisk. Den beskriver vor sjæl, vor natur, vores særegenhed. Nøgtern, dramatisk og naturlig, storladet på samme tid. Den er en del af vor identitet og selvforståelse.

På den måde er Orkester Norden med til at **give vor fælles nordiske kultur videre til næste generation**.

Al kunst er kommunikation mellem afsender og modtager. I den symfoniske musiks tilfælde mellem orkester og publikum. Afsendelsen af budskabet er stort set uændret gennem de seneste 200 år, men modtageren er i dag på en helt anden platform. Vi må som afsender forholde os til modtagerens ændrede forudsætninger, og derfor i valg og udvikling af koncertformater og formidling have fokus på at være vedkommende. Vi skal være gode til at «få musikken ud over scenekanten»

Orkester Norden har fokus på kommunikationen, på samspillet mellem orkesteret og publikum. Vi **giver fremtidens musikere kompetencer og vilje til at gøre musikken levende og medrivende**.

Orkester Norden bidrager til at den nordiske symfoniske musik også i fremtiden har både udøvere og lyttere.

Forsøg å beskriv projektets samfundsmæssige betydning, sociale avkastning?

For beskrive den samfundsmæssige betydning må projektet ses i et lidt større perspektiv.

At spille et instrument, at udvikle sin musiske intelligens, gør en forskel i forhold til andre færdigheder: matematik, sprog, indlæringssevne, problemløsning, intonation, sociale kompetencer osv. – det er videnskabeligt bevist.

Udover at gøre os til «hele mennesker», at gøre os bedre til de færdigheder, vi oftest udelukkende måles på i dag, giver musikken os en uovertruffen evne til at kommunikere følelser – både som afsender og som modtager. Den symfoniske musik især rummer en dybde og en bredde, når det kommer til at beskrive selv komplicerede følelser – det er nok grunden til, at det stadig er et uundværligt element i stort set alle gode film.

Hvis vi ikke faciliterer, at den symfoniske musik – og evnen til at udføre den – videreføres bredt til kommende generationer, vil den blive for de få, som bor i de største metropoler. Verden vil blive fattigere.

Orkester Norden er det fyrtårn, som skal lyse op og vise vejen for både kommende udøvere og politikere, som ikke umiddelbart kan se formålet med at investere tid og penge i noget som de betragter som fordomsfuldt, gammeldags, uvedkommende og elitært.

Hvilke forskjeller vil projektet gøre?

Først og fremmest vil projektet gøre den forskel, at håndværket - evnen til at frembringe musik på de klassiske musikinstrumenter - og den nordiske kulturarv lever videre fra generation til generation. Unge spejler sig i andre unge og sjældnere og sjældnere i den ældre generation. Derfor er Orkester Norden et meget vigtigt led i talentudviklingen og den musikalske fødekæde.

I en globaliseret verden smelter kulturene sammen som en naturlig konsekvens af, at kommunikationen er lettere og grænser udviskes. Den nordiske kultur, som er baseret på gode værdier som bl.a. demokrati, ligestilling, rummelighed, ærlighed, moral og samvittighed, er ikke en selvfølge i denne proces.

Orkester Norden er et møde af, i og omkring nordisk kultur.

Her påvirkes de unge i en alder, hvor de er allermost påvirkelige. Her videregives den nordiske orkestermusikkultur, her styrkes fællesskabsfølelsen, her skabes positive oplevelser som vil tjene som reference og medbringes ud i en også globaliseret orkesterverden.

Endelig er Orkester Norden en unik mulighed for at udvikle formidlingen af den symfoniske musik så den bliver vedkommende og fremtidsikret for kommende generationer.

Nye koncertformater ser dagens lys, tempoet er et andet og forudsætningen for fordybelse er ikke mere en selvfølge blandt lytteren i koncertsalen. Sammen med de unge selv udvikler vi kommunikationen mellem afsender og modtager af kunsten. Sammen skaber vi fremtidens symfoniske musikere.

Prosjektets mål og delmål. Hvordan skal målopnåelse måles for de ulike målsettingene?

Orkester Nordens output skabes som tidligere beskrevet gennem deltagere, dirigent osv. - Orkester Norden er ikke det samme to år i træk. Derfor er det primære og overordnede mål at skabe et godt hold til årets kursus. Det er i koncerten, i mødet med publikum at Orkester Norden skabes, og det er her lysten til at spille videre og til at komme til næste koncert opstår.

Projektets overordnede mål er at skabe et stærkt brand, gennem et stærkt produkt – for kun på den måde opfyldes mission og vision. Det er afgørende at symfonisk musik er rørende, medrivende, tankevækkende, boblende, dybsindig, følelseskabende, at den er helt og aldeles uundværlig. Hvis koncerterne bliver middelmådige eller trætte og uvedkommende opnås det modsatte af den ønskede effekt.

Målet i sig selv er naturligvis svært at sætte tal på og må måles på subjektive udsagn. Nøgletal som søgerantal, publikumsantal, antal af koncerter osv. er brugbare målinger, men kan ikke stå alene.

Målet er at skabe et stærkt Orkester Norden, som bliver synligt for såvel det udøvende som det politiske niveau i Norden.

Deres vurdering av risiki ved prosjektet?

Outputtet eller produktet som i sidste ende er musikken og det kvaliteten vurderes på, skabes af og påvirkes af såvel musikere som dirigent, solist, repertoire og instruktører.

Derfor afhænger projektets succes af flere faktorer som igen er afhængige af hinanden.

- Først og fremmest er deltagernes faglige kvalifikationer vigtige og ansøgermassen må være både kvantitativt og kvalitativt stor.
- Dirigenten skal have et format, som både virker tiltrækkende på ansøger, og som evner at flytte deltagerne frem mod den maksimale præstation.
- Solisten skal være en kendt positiv reference for potentielle ansøgere, ligesom han/hun skal inspirere gennem sit spil.
- Repertoiret skal have ungdomsappeal og dette betyder som regel store værker skrevet for store besætninger.
- Instruktørerne skal være kendte af de unge, være dygtige til at lære fra sig og være villige til at bruge 14 dage af deres sommerferie på at undervise.
- Endelig skal turnéen være af en størrelse og et format som virker som belønning for enden af det hårde slid.

Den største risiko er, udover at det økonomiske råderum ikke bliver tilstrækkeligt til at realisere visionerne, at det ikke skulle kunne lade sig gøre at facilitere de ovennævnte forudsætninger for et godt output.

Hvilke tiltak skal iverksettes for å redusere risiko?

Orkester Nordens leder (som selv er symfonisk musiker), et vægtigt advisory board og en organisation af stærke og kompetente personer med indsigt i symfonisk musik er med til at sikre projektet stabilitet gennem know how, netværk og rettidig omhu.

I forhold til projektet i 2014 er der stor bevidsthed om at have fokus på de faktorer, som skal sikre projektet succes således, at de rigtige aftaler kan indgås så tidligt som muligt.

For hvert enkelt punkt vil der være en prioriteret liste således, der altid er mindst en plan B hvis førsteønsket ikke skulle blive opfyldt.

Hvilke problemer kan projektet støte på?

Projektets output er afhængigt af vældig mange personer og faktorer. Orkester Norden har fået nyt hjemsted og mange nye samarbejdspartnere skal igennem en organisatorisk læring. Derfor er det vigtigt med en kvalificeret kommunikation og forventningsafstemning.

De fleste akut opståede problemer kan løses i situationen, men har oftest negative økonomiske konsekvenser.

Det største problem vil være, hvis nationaløkonomiske eller politiske dispositioner skulle fjerne det økonomiske fundament.

Hvordan ser dere for dere at projektet skal kunne oppskaleres og utvides?

I forhold til Orkester Nordens overordnede mål, som er opfyldelse af mission og vision vil en opskalering og udvidelse af projektet betyde en opgradering af de fem vigtigste faktorer:

- Dirigent
- Solist
- Repertoire
- Instruktører
- Turné

For at kunne rekruttere de bedste, må det økonomiske råderum være tilstrækkeligt, ligesom det må være kendt i så god tid, at der kan laves aftaler på et ret tidligt tidspunkt.

Der er ambitioner om at lave aftaler med bl.a.

- Esa-Pekka Salonen - stjernedirigent som var med til at starte Orkester Norden i 1993
- Gustavo Dudamel – stjernedirigent som startede det Venezuelanske El Sistema-projekt.

Der er ambitioner om at have spillet i alle nordiske lande i perioden 2014-2018

Der er ambitioner om at medvirke til eksport af nordisk kultur gennem koncerter i andre verdensdele.

Herudover er drømmene mange, bl.a. at:

- Udvide projektet til at kunne have flere samlinger end det ene sommerkursus.
- Være katalysator til en festival for ungdomssymfoniorkestre
- Være katalysator til en nordisk festival – indeholdende musik, billedkunst, litteratur, dans, teater, mad mv.

Hva betyr prosjektet for sluttbruker, lokalsamfunn / hvilke forskjeller vil prosjektet gjøre?

De unge talenter, som udvælges og deltager i årets kursus, får en oplevelse og et minde for livet. Minder som der refereres til igen og igen senere i livet. Orkester Norden er det højeste niveau man som talent kan deltage på inden en indtræden i et professionelt symfoniorkester.

At blive medlem af Orkester Norden er et højt mål og en flot reference.

Vækstlaget, som ved samling og koncerter kommer tæt på fremtidens stjerner, får motivation og inspiration til målrettet og koncentreret øvelse frem mod et niveau, så de selv kan søge optagelse i Orkester Norden.

Publikum, som i mødet med de entusiastiske talenter oplever friskhed og energi tilføjet de kendte værker, får her en sjælden musikalsk oplevelse. Fortiden fortolket fordomsfrit af fremtidens stjerner.

Samfundet, bevarer og udvikler evnen og muligheden til at udtrykke sig gennem musik, til at mødes i og omkring den levende, symfoniske musik og til fortællende at være hele mennesker.

Profilering/synliggjøring og samarbeid av og med Kavlifondet

Orkester Norden er på alle måder et fælles nordisk projekt, derfor er det også vigtigt for os at Kavlifondet er synlig som en af de væsentlige bidragsydere. Det vil fremgå tydeligt på al kommunikerende materiale: hjemmeside, brochurer, plakater m.m.

Det er netop en af grundtankerne, at alle interessentgrupper – driftsgruppen bag Orkester Norden, deltagere, bidragsydere m.m. - i Norden går sammen på tværs af landegrænser og forenes i et fælles mål.

Den historie vil vi gerne fortælle så bredt og ofte som muligt.

Vi ønsker, at Kavlifondet spiller en aktiv rolle hvis muligt, og vi indgår meget gerne i dialog om alle forhold i projektet.

Beskriv planer for hvordan projektet/resultatene er tenkt å leve videre efter at samarbeidet med Kavlifondet er avsluttet?

Ved det, at der er etableret en overordnet organisation (Foreningen Orkester Norden), som fortsætter hen over værtsperioden, sikres kontinuitet, opbakning og drivkraft i et langsigtet perspektiv.

Der arbejdes til stadighed for, at Orkester Norden kan bestå som et fælles, nordisk projekt. Et projekt, som giver unge talenter mulighed for at samles i en størrelse og på et niveau, som ellers ville være umuligt.

Det vil være en evig, kontinuerlig proces at skabe politisk opbakning, at rejse de nødvendige midler og at kæmpe kampen for, at den symfoniske musik består blandt fremtidige generationer.

- Og det gør vi gerne, for Orkester Norden er et godt og vigtigt projekt for vores samfund og for vores nordiske kultur.

Referanser og kontaktpersoner.

- Formand for Foreningen Orkester Norden, Toke Halskov Kristensen
- Musikchef for Aalborg Symfoniorkester, Jan Kvistborg
- Kulturchef Aalborg Kommune, Lis Rom Andersen
- Vicerektor Det Jyske Musikkonservatorium, Michael Bundgaard
- Direktør Musikkens Hus, Lasse Rich Henningsen
- Medlem Artistic Advisory Board, Per Erik Veng
- Medlem Artistic Advisory Board, Mats Engström
- Medlem Artistic Advisory Board, Helena Hüllivirta
- International Director Per K. Christensen, Lions Club International

Aalborg, 28. november 2013

Michael Pilgaard,
General Manager, Orkester Norden